

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyně JUDr. Janou Záviskou v právní věci
žalobce: **Ch.Z.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, Praha 7, Nad Štolou 3 k žalobě
proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18.10.2013 č.j. OAM-180/ZA-ZA15-P10-2012,
o udělení mezinárodní ochrany,

t a k t o :

- I. Žaloba **se z a m í t á**.
- II. Žádnému z účastníků **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce žalobou podanou v zákonné lhůtě u zdejšího soudu vyslovil nesouhlas s rozhodnutím žalovaného ze dne 18.10.2013 ve věci neudělení mezinárodní ochrany. Žalobce v žalobě uvedl, že žalovaný ve správním řízení porušil:

- ust. § 2 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen správní řád), neboť žalovaný nepostupoval v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami,

- ust. § 3 správního řádu, neboť nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu,

- § 50 odst. 2 a 3 správního řádu, neboť žalovaný si neopatřil dostatek podkladů pro vydání rozhodnutí a nevyšel tak ze spolehlivě zjištěného stavu věci a napadené rozhodnutí tak nepovažuje za přesvědčivé,

- § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, neboť je odůvodnění napadeného rozhodnutí nedostatečné co se týká uvedení úvah, kterými se žalovaný řídil při hodnocení podkladů rozhodnutí a výkladu ustanovení zákona č. 325/1999 Sb., o azylu,

- § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť žalobce splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu stanovené v § 12 zákona o azylu,

- § 14a zákona o azylu, neboť v případě návratu hrozí žalobci nebezpečí vážné újmy.

K žalobním bodům blíže uvedl, že žalobce je občanem Kyrgyzstánu, kyrgyzské národnosti. Jeho matka se podruhé provdala za muže, který byl uzbecké národnosti a údajně se měl podílet na organizování nepokojů v Kyrgyzstánu v červnu 2010 a následně byl unesen. Žalobce byl opakovaně zbit a zajat rodinou manžela matky či příslušníky organizace Hizb-ut Tahrir, které byl manžel matky žalobce údajně členem. Tito lidé ho pod pohrůžkou dalšího násilí nutili ke spolupráci, k plánování teroristických útoků, učili ho jak připravovat výbušná zařízení a učili ho i střelbě. Žalobci se podařilo uniknout ze zajetí v průběhu modlitby, kterou jeho únosci pravidelně vykonávali (v podrobnostech viz. správní spis). Tyto události se odehrály v první polovině roku 2012, v květnu 2012 se žalobci podařilo uniknout a v červnu 2012 žalobce přicestoval do ČR. V té době žalobce nevěděl, že v Praze žije i jeho matka A. B., nar. X, se kterou se potkal pouze náhodou. Matka žalobce je v současné době také žadatelkou o mezinárodní ochranu. Splnění podmínek § 12 zákona o azylu odůvodnil tím, že žalobce byl napaden pravděpodobnými příslušníky organizace „Hizb-ut Tahrir“, tato organizace je považována státními orgány Kyrgyzstánu za teroristickou organizaci. Dle informace Rádia svobodná Evropa ze dne 13.6.2013 se jedná o politickou organizaci, která se snaží o spojení všech muslimských států v jeden islámský kalifát. Žalobce je sice také muslim /sunita/, ale jeho postoje nejsou tak radikální, aby souhlasil s touto politickou stranou. Uplatňování politických práv a svobod je důvodem pro udělení azylu, žalobce má tedy právo zastávat jakýkoli politický názor nebo i nezastávat žádný politický názor. Žádná osoba nemůže být nucena k členství nebo dokonce aktivní podpoře politické strany, která je navíc považována za stranu teroristickou. Touto okolností se právní orgán ve svém rozhodnutí nezabýval, pouze konstatoval, že osobně nebyl členem žádné politické strany. Podmínky pro udělení doplňkové ochrany pak spatřil v tom, že v průběhu správního řízení žalobce uváděl, že byl unesen neznámými muži, kteří po něm chtěli vědět, kde se nachází manžel jeho matky a následně ho násilím drželi v zajetí a nutili ho ke spolupráci s nimi, učili ho, jak nastražit bombu a jak střílet. Veškerý tento „bojový výcvik“ byl prováděn proti vůli žalobce, žalobce se domnívá, že se jednalo o příslušníky organizace „Hizb-ut Tahrir“, jejímž členem je zřejmě i bratr manžela matky žalobce. Organizace Hizb-ut

Tahrir je považována za jednu z teroristických organizací, je zakázána jak v Kyrgyzstánu, tak i v jiných zemích. Žalobci bylo ze strany neznámých osob vyhrožováno smrtí, pokud s nimi nebude spolupracovat, byl opakovaně zbit a držen v zajetí. Žalobce byl držen ve sklepě domu a pouze náhodou se mu podařilo ze zajetí utéci. Tuto situaci lze posoudit jako ohrožení jeho života. Navíc dané osoby po něm požadovaly, aby se účastnil bombových útoků, což je samo o sobě hrozba pro život žalobce. Jak je správnímu orgánu známo z jeho činnosti, žadatelkou o mezinárodní ochranu je v současné době i matka žalobce, paní A. B., nar. X, která byla též pronásledována osobami, které hledaly jejího manžela. Z pohovorů, které byly provedeny s žalobcem i jeho matkou, lze jednoznačně usoudit, že se jedná o osoby velmi nebezpečné, které opakovaně zbily žalobce i jeho matku, která byla opakovaně znásilněna. V případě žalobce se tedy nejedná o situaci, že by se žalobce domáhal automatického udělení mezinárodní ochrany z důvodu obecně špatné situace v Kyrgyzstánu. Žalobce má obavy z konkrétních osob na základě konkrétních zkušeností, a to jak svých, tak i své matky. Prvotním důvodem, proč žalobce i jeho matka byli napadeni, byl požadavek, aby sdělili místo pobytu manžela matky žalobce. Žalobce ani matka toto místo neznají, s manželem nejsou v kontaktu, takže při návratu do Kyrgyzstánu by velmi pravděpodobně byli opět napadeni a opět by po nich byla informace vyžadována. Vzhledem k brutalitě osob, které je napadly, nelze vyloučit, že by žalobce nebo jeho matka byli zabití. Navrhl napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.

[2] Napadeným rozhodnutím žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, 13, 14 a 14a a 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu). V odůvodnění žalovaný uvedl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany jmenovaného je obava z návratu do země původu z důvodu možného vyhrožování a napadení ze strany bratra manžela jeho matky a jeho společníků uzbeckého původu. Žadatel se taktéž obává, že by byl uvedenými osobami nucen k umístování výbušnin. Správní orgán při posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany výše jmenovaného z hlediska důvodů pro udělení azylu vycházel především z jeho výpovědi, jím doložených materiálů, a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Kyrgyzské republice. Konkrétně vycházel z Informace MZV ČR č.j. 98026/2012-LPTP ze dne 6.6.2012, Informace MZV ČR č.j. 103145/2013-LPTP ze dne 7.6.2013. Zprávy MZ USA o dodržování lidských práv v Kyrgyzstánu za rok 2011 ze dne 24.5.2012 a za rok 2012 ze dne 19.4.2013, a dále z Infobanky ČTK, „Země světa, Kyrgyzstán“ – aktuální znění. Veškeré uvedené informace jsou součástí spisového materiálu k žádosti jmenovaného o udělení mezinárodní ochrany. Po posouzení výpovědi žadatele o mezinárodní ochranu správní orgán dospěl k závěru, že tento v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Jmenovaný ani nikdo z jeho rodinných příslušníků nebyl členem žádné politické strany či hnutí, ani neuvedl žádné skutečnosti, ze kterých by bylo možno dovodit, že ve své zemi vyvíjel jakékoli aktivity ve smyslu uplatňování svých politických práv a svobod, za které by mu pronásledování mohlo

hrozit. Správní orgán konstatuje, že žadatel nemá rodinného příslušníka ve smyslu § 13 odst. 2 zákona o azylu, jemuž byl na území ČR udělen azyl podle § 12 nebo 14 zákona o azylu. Jmenovaný tak nesplňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu za účelem sloučení rodiny a azyl se mu neuděluje. Podle ust. § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu. Správní orgán se v této souvislosti zabýval zejména rodinnou a sociální situací výše jmenovaného žadatele o udělení mezinárodní ochrany a přihlédl i k jeho věku a zdravotnímu stavu. V žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 21.6.2012 ke svému zdravotnímu stavu žadatel uvedl, že je dobrý a ani později v průběhu správního řízení nedoložil takové informace, na základě nichž by měl správní orgán dojít k závěru, že existuje zvláštní zřetele hodný důvod k udělení tohoto zvláštního pobytového statusu jmenovanému. Vzhledem k tomu, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, správní orgán současně posoudil, zda cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany, jak je mu uloženo ustanovením § 28 zákona o azylu. Žadatel neuvedl a ani správní orgán nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla žadateli hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti. Pokud jde obecně o riziko uložení trestu smrti, je nutno na tomto místě navíc uvést, že správnímu orgánu je známo z jeho úřední činnosti, že Kyrgyzská republika patří mezi země, které uložení a vykonání trestu smrti zcela zrušily. Ačkoli z aktuálních zajištěných informací, zejména ze zprávy MZ USA o dodržování lidských práv v Kyrgyzstánu jistě přetrvává, včetně určitého napětí mezi etniky, či v některých případech problematické činnosti policie, zcela nepochybně došlo od roku 2010 k celkovému zklidnění vypjaté situace. Kyrgyzskou republiku zcela jistě nelze označit za zemi s vyspělou demokracií, v zemi i po změnách politických poměrů od roku 2010 přetrvává značné množství ekonomických i politických problémů, objevily se i četné problémy týkající se lidských práv v zemi, vláda byla opakovaně kritizována za nedostatečné řešení situace. Tragický lokálně ohraničený etnický konflikt vystupňovaný zejména na jihu Kyrgyzstánu v roce 2010, označovaný také celosvětově vzhledem k jeho závažnosti a dopadům na život zejména statisíců Uzbeků, jako humanitární katastrofa, nelze však v současné době bez dalšího automaticky vztahovat směrem ke všem občanům Kyrgyzstánu, a s ohledem na obsah správního spisu ani k osobě žadatele, který je navíc národnosti kyrgyzské, na jihu země nežil, a se státními orgány v zemi nikdy žádné potíže neměl. Správní orgán rozhodující ve věci tak na základě provedeného správního řízení dospěl k závěru, že výše jmenovaný žadatel o mezinárodní ochranu nesplňuje zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu a doplňková ochrana se neuděluje.

[3] Ve svém vyjádření k žalobě žalovaný popřel oprávněnost námitek uvedených v žalobě a uvedl, že žalobci se v řízení o udělení mezinárodní ochrany dostalo možnosti plného vyjádření, jakož i příslušného poučení. Žalovaný sděluje, že vyšel ze spolehlivě zjištěného stavu skutečností, za jehož účelem byl veden pohovor. Správní orgán dostal svým povinností a kladenými otázkami vedl žadatele k pravdivému a úplnému vysvětlení jeho důvodů odchodu z vlasti a podání žádosti o mezinárodní ochranu. Dotazy, na které odpovídal v rámci pohovoru, mu byly kladeny takovým způsobem, aby byly objasněny možné azylově relevantní skutečnosti. V odpovědích nebyl navrhovatel omezován.

S protokolem o pohovoru byl žalobce seznámen, nevyjádřil žádná doplnění, nežádal změny a s obsahem protokolu o pohovoru souhlasil, správnost přetlumočeného textu stvrdil svým podpisem. Jak uvedeno v napadeném rozhodnutí, situaci žalobce nelze dle správního orgánu vyhodnotit bez dalšího ve své povaze a intenzitě jako důvod pro udělení azylu ve smyslu cit. zákonného ustanovení, tím spíše za situace, kdy se žalobce stran jednání uvedených osob vůbec na policii nepokusil obrátit, přestože jednání takových osob bylo zjevně protiprávní a nezákonné, dle mínění navrhovatele šlo pravděpodobně dokonce o teroristické aktivity uvedených osob uzbecké národnosti, které kyrgyzskými státními orgány podporovány nejsou. Ze správního spisu nelze dovodit jakékoli nepřiměřené, diskriminační či nezákonné jednání policie či jiných kyrgyzských státních orgánů konkrétně vůči žadateli z azylově relevantních důvodů, a to ani v minulosti ani v době nepokojů v zemi původu v roce 2010, a na základě této skutečnosti pak učinit tento závěr do budoucna. Skutečnost, že v zemi původu existují problémy v oblasti dodržování zákonů ještě samo o sobě nedokládá, že by se žalobce nemohl domáhat pomoci či že by mu státní orgány nemohly poskytnout účinnou ochranu. Nelze se tedy ztotožnit s jeho tvrzením z žaloby, že má existenci odůvodněných obav. Žalovaný se dostatečně vypořádal i s tvrzeními žalobce ohledně posouzení doplňkové ochrany a navrhl žalobu zamítnout.

[4] Z obsahu správního spisu soud zjistil, že v žádosti o udělení mezinárodní ochrany, které započalo dne 21.8.2012, žalobce uvedl, že svou vlast opustil dne 3.6.2012 a na území ČR vstoupil dne 12.6.2012. O udělení mezinárodní ochrany žádá z důvodu, že bratr manžela jeho matky mu vyhrožuje, že dokud se matka nenajde, tak on musí poslouchat a dělat co chtějí, tedy pokládat výbušniny a podpalovat věci, a to se bojí. Nemohl se obrátit na policii a jeho šéf mu poradil, aby odjel do zahraničí. On sám není a nebyl členem žádné politické strany nebo jiné organizace ani jeho rodiče či sestra. Vycestoval způsobem, že majitel fabriky odesílal kamionem zboží do Moskvy, a on se s nimi svezl a řidič kamionu mu pak domluvil cestu z Moskvy do ČR. Cesta trvala 4 dny, vysadili jej na dálnici u nějakého města a tam se zeptal jednoho Rusa co má dělat a ten mu poradil, aby požádal o azyl. Jeho matka se provdala za Uzbeka v r. 2008. V r. 2010 byla válka ve městě Oš mezi Kyrgyzy a Uzbeky a její manžel tam byl unesen v červnu 2010. Mladší bratr nevlastního otce z toho vinil jeho matku, kterou bil a chtěl po ní, aby mu pomohla otce hledat. Matka utekla ke známým v Oši, léčili ji a pak odvezli do Biškeku. On byl zbit bratrem manžela matky a jeho kamarády, drželi jej tři dny v Biškeku, vyhrožovali mu, pak ho odvezli do jiného místa, chtěli tam také odvézt trhaviny a něco podpálit, podařilo se mu v době modlitby utéct.

[5] Při pohovoru k žádosti dne 29.6.2012 uvedl, že v r. 1991 se rodiče rozvedli a on s matkou odešel ke strýci. Po vyučení v letech 2006-2008 pracoval v restauraci, pak pracoval v textilní továrně v Biškeku. V říjnu 2010 odjel na vesnici ke strýci, pomáhal v hospodářství a tam žil do prosince 2011, odkud, kvůli bratra nevlastního otce, musel utéct zpátky do Biškeku. Shodně jak v žádosti uvedl, že do ČR se dostal v kamionu, po přestupu v Moskvě. V r. 2010 unesli manžela jeho matky a jeho rodina z toho obviňovala jeho matku, proto ji hledali a po něm chtěli, aby jim řekl, kde se matka zdržuje. Přišli k němu neznámí lidé, odvezli ho, bylo to v době války v Oši. Matku zmlátili a znásilnili, spoutali ruce a nohy,

zapálili dům, pak přišla policie a matka jim řekla, kdo dům spálil a pak odešla ke známým. On při tom nebyl, ví to jen od matky. Nevěděl nic o matce a někdy v prosinci 2011 přijelo auto, vystoupili čtyři lidé, dali ho do auta a odvezli nedaleko za vesnici a zbili ho, lidé z vesnice mu pomohli. V r. 2010 mu matka řekla, že bratr jeho manžela ji hledá a doporučila mu, aby odjel do vesnice, a proto když ho bili, tak věděl, že jsou to oni.

[6] Další pohovor se konal dne 29.8.2012. Žalobce upřesnil okolnosti svého napadení v Kyrgyzstánu tak, že to bylo v prosinci roku 2011 ve městě Issykul. Všechno začalo tím, že se matka v r. 2008 vdala za Uzbeka. V r. 2010 začala válka mezi Uzbeky a Kyrgyzy, v noci přišli k matce a jejímu manželovi nějací lidé, nevlastního otce unesli, matce vyhrožovali, svázali ji a podpálili celý dům. Přijela policie, která matku osvobodila a matce pomohla; matka našla nějaké lidi uzbecké národnosti, kteří ji pomohli a nakonec odcestovala do Biškeku za ním, to bylo v říjnu 2010. O matku se staral, léčil ji a ona mu řekla, co se stalo s jejím manželem a poradila mu, aby někam odjel. Matka u něho pobývala asi jeden nebo dva dny a pak odjel do města Issykul. Pak upřesnil, že vedle Biškeku se nachází vesnice Alamedin, tam za ním matka přijela a léčila se. Pak odjela ke kamarádkám do Biškeku a on do Issykulu ke staršímu bratrovi matky. Od října 2010 do prosince 2011 neměl o matce zprávy. Pokud se týká jeho napadení, upřesnil, že v prosinci 2011, když bydlel v Issykulu, přijelo auto a napadly ho neznámé čtyři osoby, mezi nimi byl mladší bratr jeho nevlastního otce, což zjistil až následně. Naložili ho do auta, odvezli za vesnici, zeptali se ho, zda je synem paní B., řekli, že jsme, ublížili bratrovi, (manželovi jeho matky), křičeli, bili ho, pak přišli lidé z vesnice, ptali co se stalo a on zatím utekl a schoval se v jiném domě, než bydlel. Ráno odjel do Biškeku, kde bydlel u různých kamarádů. Neobrátil se o pomoc na policii, neboť dle matky to nemělo smysl, protože lidí, kteří je mohou ohrozit, je hodně. U kamarádů bydlel od prosince 2011 do května 2012 a nepracoval. Pak ještě v květnu 2012 jej opět chytli nějací lidé včetně bratra jeho nevlastního otce, někam ho odvezli, zbili a na tři dny ho zavřeli do suterénu a drželi ho jenom o vodě. Pak ho někam odvezli. Byli tam starší lidé s vousy a bradkou, a ti chtěli, aby začal umisťovat výbušniny, z obavy s tím souhlasil. Využil doby modlitby a utekl; schoval se u kamaráda, který mu dal všechny peníze, které měl za prodaný dobytek a zařídil si odjezd. Na radu odjel co nejrychleji, aniž si vyřídil vízum. Matku naposledy viděl v říjnu 2010. O matce nic nevěděl, a až když byl v Praze, tak ji potkal u jednoho známého. Na otázku, proč se rozhodl přijet do ČR, když nevěděl, že je tu matka, nevěděl co k tomu říct, protože, když přijel do Moskvy, řidiči se potom dál domluvili a on přestoupil jen do dalšího kamionu, a pak zastavili v nějakém městě a řekli mu, že je v ČR.

[7] Součástí správního spisu jsou zprávy o situaci v zemi původu, a to konkrétně Zpráva o dodržování lidských práv za rok 2011 vydaná MZ USA dne 19. dubna 2012, Informace MZV ze dne 7. června 2013 k vybraným otázkám a zpráva Amnesty International z dubna 2013 k otázce trestu smrti. V těchto uvedeno, že ve vnitropolitických událostech roku 2012 a 2013 probíhala a dále probíhá restrukturalizace vlády, cílem je především posílit ekonomický rozvoj. Proběhla celková rekonstrukce vlády a stát se nadále vyvíjí směrem k rozvoji parlamentní demokracie. Ač ekonomická situace je relativně stabilní, nicméně Kyrgyzská republika jako jeden z nejchudších států regionu je i nadále do značné míry závislá

na poskytování mezinárodní pomoci. K hlavním cílům patří zvyšování životní úrovně obyvatelstva; každý pátý občan Kyrgyzstánu uvádí, že by chtěl žít v jiné zemi. Národní složení hraje významnou úlohu ve vztahu k Uzbekistánu vzhledem k silné a relativně bohaté uzbecké menšině na jihu. Dlouhodobě napětí vyvrcholilo v červnu 2010 známými tragickými událostmi, které vedly k jistému posílení nacionalismu. Situace na jihu země je na rozdíl od severu značně neklidná. Začátkem roku 2013 probíhaly hlavně na jihu protesty proti zatčení některých opozičních politiků. Byla zahájena jednání s uzbeckou stranou o delimitaci hranic, která v současné době stagnují. Na obou stranách hranic Kyrgyzstánu a Uzbekistánu jsou národnostní enklávy, jejich zásobování je příčinou mnoha konfliktů a neklidné situace na hranicích. O žádosti kyrgyzského občana o azyl by neměl jeho domovský stát mít informaci, proto jeho návrat a zařazení do společnosti je bezproblémový, mnoho občanů též dlouhodobě pracuje a pobývá v zahraniční i zcela neoficiálně. Dále, že problémy týkající se lidských práv v této zemi podtrhovala skutečnost, že centrální vláda není schopna pohnat k odpovědnosti pachatele, kteří se dopustili porušení lidských práv, a tak umožňuje bezpečnostním složkám jednat svévolně. Neobjevily se žádné zprávy o tom, že by se vláda nebo její pracovníci úmyslně dopustili svévolných nebo nezákonných zabití. Je sledováno, že státní orgány na jihu nadále zatýkají a zadržují etnické Uzbeky za trestné činy spáchané při etnických násilnostech v r. 2010. Zákon zakazuje mučení a jiné kruté nelidské nebo ponižující zacházení či trestání. V dubnu 2011 nově jmenovaná nejvyšší státní zástupkyně vydala nařízení zakazující mučení a nařídila neprodlené vyšetřování všech obviněných z mučení. Při rozsáhlých etnických násilnostech, k nimž došlo v r. 2010 mezi etnickými Kyrgyzy a etnickými Uzbeky v Ošské a Džalalabádské oblasti zahynulo 400 až 500 osob. Státní orgány tvrdily, že vyšetřují násilnosti, jež se odehrály v r. 2010, bez ohledu na etnickou příslušnost. Avšak velkou většinu osob zatčených v souvislosti s násilnostmi na základě různých obvinění od ničení majetku až po vraždu tvořili etničtí Uzbeki. V Kyrgyzstánu je zrušen trest smrti.

[8] Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen s.ř.s.), v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí žalovaným (§ 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.).

[9] Soud především zdůrazňuje, že jakkoli je smyslem práva azylu poskytnout žadateli ochranu, nejde o ochranu před jakýmkoliv negativním jevem v zemi původu; azyl jako právní institut je společně s doplňkovou ochranou jednou z forem mezinárodní ochrany, avšak není univerzálním nástrojem pro poskytování ochrany před bezprávím, postihujícím jednotlivce nebo celé skupiny obyvatel. Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem vymezeny poměrně úzce a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv a svobod, která jsou jak v mezinárodním, tak ve vnitrostátním kontextu uznávána. Institut azylu je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů, kdy je tímto institutem chráněna toliko nejvlastnější existence lidské bytosti a práva a svobody s ní

spojené, třebaže i další případy vážného porušování ostatních lidských práv se mohou jevit jako natolik závažné, že by na ně taktéž bylo možno nahlížet jako na pronásledování (například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14.9.2005, č. j. 5 Azs 125/2005 - 46).

[10] V ust. § 12 písm. a) a b) zákona o azylu jsou stanoveny důvody pro udělení azylu. Podle tohoto ustanovení se azyl udělí, bude-li zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatnění politických práv a svobod, nebo má-li odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Krajský soud nepřisvědčil žalobci v námitce, že došlo k porušení procesních ustanovení správního řádu, konkrétně § 2 odst. 1, § 3, § 50 odst. 2 a 3 a § 68 odst. 3. Žalovaný zjistil skutečný stav věci, přičemž vycházel především z výpovědí žalobce, tak i z jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany a informace od něj získané konfrontoval s informacemi z různých zpráv o stavu v jeho vlasti. Žalobce konečně v tomto smyslu ani nic konkrétně netvrdil a jen obecně uvedl, že správní orgán tato procesní ustanovení porušil. Správní orgán ve svém rozhodnutí vyhodnotil i žalobcem předložený spisový materiál, jež se týká situace v Kyrgyzstánu ve 2. pololetí roku 2011 a 1. pol. roku 2012. Tento materiál potvrdil však zjištěné z oficiálních zpráv, která jsou obsahem správního spisu, že situace v Kyrgyzstánu je složitá, zejména na jihu země, nízká životní úroveň. Žalobce pak nově uvedl, že jeho otčím je představitelem jednoho z radikálních proudů islámu a je považován v Kyrgyzstánu za teroristu a skrývá se před policií. Po vyhodnocení obsahu správního spisu soud neshledal pochybení v procesním postupu žalovaného a přisvědčil žalovanému, že podrobně, srozumitelně a přesvědčivě své rozhodnutí odůvodnil.

[11] Nicméně soud musí také konstatovat, že události, které žalobce uvedl, nejsou vzhledem k rozporům zcela přesvědčivé. Žalobce jednou tvrdil, že matku léčil nějaký starší pár v Oši, při dalším výslechu vypověděl, že matka přijela k němu, a on jeden den nebo dva dny ji léčil, než odjela ke kamarádkám. Také ohledně svého pobytu v inkriminované době uváděl během správního řízení nepřesnosti ohledně svého místa pobytu.

[12] Soud neshledal důvodnou námitku ohledně splnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany dle ust. § 12 zákona o azylu. Žalobce nebyl ve své vlasti pronásledován z důvodů vyjádřených v citovaném ustanovení a soud zdůrazňuje, že toto žalobce ani netvrdil. Žalobce jako důvod uvedl obavu před bratrem svého otčima a jeho kamarádů, kteří jej měli několikrát napadnout a vyhrožovat mu za účelem zjištění, kde se nachází jeho matka. Žalobce uvedl v žalobě, že jeho otčím byl údajně členem organizace Hizb-ut Tahrir, avšak také uvedl, že neví, kde se nachází, otčím byl v r. 2010 unesen a také s ním neměl dobré vztahy. Z výpovědí žalobce vyplynulo, že jeho matka se za otčima provdala v r. 2008 a žila s ním v Oši, přičemž žalobce v té době žil v Biškeku a nikdy matku

v Oši nenavštívil, rodinu otčima neznal. Žalobce, ač se cítil ohrožen soukromými osobami, zejména bratrem otčima, se neobrátil o pomoc na státní orgány a nemohl tedy prokázat nespokojenost řešení jeho situace státními orgány. Soud dospěl ke shodnému závěru s žalovaným, že u žalobce nejsou důvody pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 zákona o azylu.

[13] Soud neshledal důvodnou ani námitku týkající se splnění podmínky pro udělení doplňkové ochrany. Doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. (§ 14a odst. 1 zákona o azylu). Za vážnou újmu se považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky (§ 14a odst. 2 zákona o azylu). Podle § 14b zákona o azylu se rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Soud konstatuje, že žalovaný se podrobně ve svém rozhodnutí touto otázkou zabýval a soud se s názorem žalovaného i za současné situace ztotožnil. Při hodnocení této otázky je nutno hodnotit stav současný, resp. stav k návratu žalobců do země původu s odkazem na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (rozhodnutí ze dne 17.3.2008, č.j. 5Azs 80/2007-87), který vyslovil, že *„Pro zjištění okolností rozhodných pro udělení doplňkové ochrany je tedy určující doba případného návratu žadatele o azyl do jeho vlasti. V případě uplatnění čl. 33 Ženevské úmluvy a řešení otázek týkajících se rozhodování o poskytnutí doplňkové ochrany, která je podle aktuální právní úpravy vnitrostátním prostředkem k naplnění požadavku plynoucího ze zásady „nonrefoulement“, je z povahy věci a z podstaty samotného tohoto právního institutu logicky dovoditelné, že dokazování a posuzování skutkových okolností, konkrétně situace v zemi původu žadatele ve vztahu k jeho individuálním poměrům a k dalším faktům, které je sám schopen doložit, nebo které jsou jinak zřejmé, je nutno vázat k okamžiku, kdy má být o doplňkové ochraně rozhodováno, tedy se zřetelem k současnosti, či spíše blízké budoucnosti, nikoli však směrem do minulosti.“* Žalobce nesplňuje uvedené podmínky, neboť nebylo zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl vrácen do své vlasti, hrozilo by mu skutečné nebezpečí vážné újmy, jak je v tomto odstavci výše uvedeno. Vážná újma i pronásledování může osobě hrozit sice nejen ze strany státu, ale i ze strany nestátních subjektů, tedy i soukromých osob. Ze zpráv, které jsou obsahem správního spisu (výše uváděné) vyplývá, že i přes stabilizaci situace v Kyrgyzstánu z roku 2010 může stále docházet k určitým etnickým vypjatým situacím, zejména na jihu země. V tomto případě však z předložených zpráv jednoznačně vyplývá, že pokud k určitým incidentům dochází, dochází k nim vůči uzbeckým státním příslušníkům ze strany kyrgyzské většiny. Žalobce je kyrgyzské

národnosti a před svým odchodem žil v Biškeku. Žalobce v řízení neprokázal a ani neuvedl, že se marně pokoušel hledat ochranu u státní moci nebo že by státní moc žalobcovu

ochranu nebyla schopna zajistit. Žalobce tak neuvedl, že nebezpečí v podobě pronásledování či vážné újmy, které mu dle jeho tvrzení hrozilo, mělo určitý původ či vztah ke státní moci.

[14] Soud na závěr zdůrazňuje, že udělení mezinárodní ochrany je vyhrazeno zcela výjimečným případům a nelze ji pojímat jako ochranu před jakýmkoliv negativním jevem, jenž se ve vztahu k žalobci v zemi jeho původu odehrává nebo odehrávat může (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14.9.2005, č.j. 5Azs 125/2005–46). Vzhledem k uvedenému a vzhledem ke zprávám citovaným v tomto rozsudku, soud neshledal, že by správní orgán porušil ust. § 14a zákona o azylu.

[15] Po provedeném řízení soud žalobu zamítl jako nedůvodnou podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. a podle § 51 s.ř.s. rozhodl ve věci bez nařízení jednání se souhlasem účastníků řízení.

[16] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s, neboť procesně úspěšný žalovaný právo na náhradu vzniklých nákladů neuplatnil a podle soudního spisu mu ani žádné náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

pokračování

- 11 -
JUDr. Jana Záviská
samosoudkyně

63Az 18/2013